

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE UWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr. K. Schilder.

Medewerkers: Ds F. A. den Boeft, Helpman; Ds E. T. v. d. Born, Amersfoort; Prof. P. Deddens, Kampen; Ds D. van Dijk, Groningen; Ds J. Francke, Rotterdam; Prof. Dr. S. Greijdanus, Kampen; P. Groen, Rotterdam; Prof. B. Holwerda, Amersfoort; K. v. Huizen, Groningen; A. Janse, Breda; Dr P. Jasperse, Leiden; Ds B. Jongeling, Sappemeer; Ds H. Knoop, Rotterdam; Ds J. Meester, Haarlemmermeer; Mr J. Meulink, Enschede; Dr G. K. Schoep, Den Haag; A. Schilder, Den Haag; Ds J. Smelik, Apeldoorn; Dr H. Smilde, Groningen; Ds J. P. v. d. Stoel, Groningen; D. Stroo, Bussum; Prof. Dr C. v. Til, Philadelphia, Pa, U.S.A.; Prof. C. Veenhof, Kampen; Ds G. Visé, Kampen; Ds F. de Vries, 's-Gravenhage; Ds D. K. Wielenga, Rotterdam; A. Zijlstra, Groningen.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan: Prof. Dr. K. SCHILDER, Vloedijk 14, Kampen. Adm.-adres: Oosterbaan & Le Cointre N.V. — Goes.

Postrekening No. 406040. — Telefoon 2424. BUREAU „DE REFORMATIE“ — GOES. Ingevolge papieraanwijzing B.P.P. no. 1439 verschaft deze uitgave wekelijks en is de omvang van dit nummer 8 pag., form. 30 x 41 1/4 cm.

Abonnement: f 4.— per half jaar bij vooruitbetaling. Voor het Buitenland en Ned. Indië f 10.— per jaar. Advertentiën: 10 cent per mm. Losse nummers 20 cent.

INHOUD: Hoofdartikel: De andere Paracleet. — Op en om 't kerkplein: Ruth en haar filmmasker. — Kerkelijk leven: Wat leeft er in de zendingsscholen der synodocraten? 12; Het belang der kerk bij het gemeene gratie debat; „Trouw“ en het congres; Actie tegen de leerbeslissingen; Noodgemeenten en catechisatie; Radio-kerkdienst naar N.O.I. — Opvoeding en Onderwijs: De achtergrond van een radicale onderwijsvernieuwing, 5. — Uit het Pol. en Soc. leven: Nogmaals het rapport bedrijfsorganisatie, 5 (slot). — Zending en Evangelisatie: Een onware beschuldiging ingetrokken. — Pop. Wetensch. Schetsen: Een wankelende apologie, 6 (slot). — Gedicht. — Boekbespreking. — Groninger Brieven. — Professor S. Greijdanus. — Persschouw. — Kerkenieuws.

HOOFDARTIKEL

De andere Paracleet. (Bij het Pinksterfeest).

Dat wij op Pinksterfeest onzen „anderen Paracleet“ ontvangen hebben, weten we schier allen. De naam „Paracleet“ werd onder ons volk gaandeweg meer en meer bekend; en dat hij rechtstreeks aan de Heilige Schrift ontleend is, eveneens. Als de Heiland tot zijn jongeren spreekt: „en ik zal den Vader bidden, en een anderen Paracleet zal Hij u geven“ (Joh. 14:16); of: „maar de Paracleet, de Heilige Geest, welken (Geest) de Vader zal zenden in Mijn naam, die is het, welke u alles zal leeren, en alles wat Ik u gezegd heb, in herinnering zal brengen bij u (vs. 26); of: „wanneer evenwel de Paracleet zal gekomen zijn, dien Ik u zal zenden vanwege den Vader, de Geest der waarheid namelijk, die uitgaat van den Vader, dan zal die het zijn, welke aangaande Mij getuigenis geeft“ (15:26); of: „ga Ik niet weg, dan zal de Paracleet niet tot u komen; indien Ik evenwel heenga, zal Ik Hem tot u zenden“ (16:7); en eindelijk, als een andere Schriftplaats zegt: „indien iemand gezondigd heeft, wij hebben een Paracleet bij den Vader, Jezus Christus den Rechtvaardige“ (1 Joh. 2:1). — wel, dan weet ieder, dat niet alleen Jezus Christus Paracleet vandaag bij den Vader is, maar óók, dat Hij het reeds toen geweest moet zijn, toen Hij op aarde was; immers, als Hij dat niet te voren reeds geweest was, had Hij niet kunnen zeggen, dat Hij een anderen Paracleet zou zenden. Ook weet ieder uit de aangehaalde plaatsen, dat die „andere Paracleet“ de Heilige Geest is, die, wijl „gezonden“ nádat Christus deze woorden sprak, op den Pinksterdag tot de vrijgemaakte kerk kwam, optredende als voleinder van het werk, dat de Vader den Zoon te doen gegeven had op aarde.

Niet zoo duidelijk intusschen is, wat het eigenlijke werk van den „anderen“ Paracleet als zoodanig is. Gewoonlijk maakt men ten aanzien van den éénen en den anderen Paracleet, van Christus dus en Christus' Geest, deze onderscheiding: de ééne is vandaag Paracleet in den hemel, de andere is (na Pinksterfeest) Paracleet in ons hart, terwijl wij nog op aarde zijn. De gedachtegang, die gewoonlijk gevolgd wordt, is ons allen vertrouwd: Christus, zoo zegt men dan, is 40 dagen na zijn verrijzenis den hemel ingegaan, om zijn bloed daar met rechtsgeldig effect „in gedachtenis te brengen“, d.w.z. om als onze Advocaat daar op te treden in een ongebroken (maar geenszins van zijn „vrucht“ nog onzeker) pleit voor zijn volk. Een pleit, dat den hemelschen Rechter

— die in dezen met onzen Advocaat ten volle en van te voren eenstemmig is — wil afelschen alle geestelijke rechten en goederen, die de Hoogepriester heeft verworven in rechten; en dat tegenover den „aanklager der broederen“, den „duivel“, (d.w.z. kwaadspreker, aanklager) den Rechter wil zeggen, dat die aanklager geen rechtsgrond meer heeft, als hij voor ons de dood-straf eischt. Daarnaast, zoo gaat dan de gewone voorstelling van zaken verder, komt dan de Heilige Geest ons ook in ons hart geruststellen. Wij mochten eens vreezen, dat „onze rechtszaak“ niet goed staat, en vreezen, dat wij — gezien onze zonde — géén vrede kunnen hebben bij God. Maar dan is het die Geest, die ons hier op aarde komt verzekeren van de betrouwbaarheid van den hemelschen Rechter, die den in zichzelf betrouwbaren Pleiter-Paracleet Christus niet onverhoord zal laten. Het werk van den Paracleet-hierboven zou zijn: pleiten, alle dagen leven om te pleiten. En dat van den Paracleet-beneden zou wezen: ons aangaande den afloop der procedure geruststellen, in verzekering des geloofs.

Deze voorstelling is ongetwijfeld in de kern van wat ze inhoudt juist. Ze is ook door ons zelf gevolgd (Ref. XXII, nr. 33, bl. 258, 2e kol.). En prof. Greijdanus (Komm. op 1 Joh. 2:1) zegt in denzelfden geest: „De betekenis blijkt uit het verband: Pleitbezorger bij God door te wijzen op de door Hemzelve voor den zondaar aangebrachte verzoening“ (dit geldt van Christus); „de H. Geest is echter Paracleet bij den geloovige. Die hem bemoedigt en vertroost, door het wijzen op Christus' werk en Gods toezeggingen..... Alle geloovigen hebben Hem noodig, maar bezitten Hem ook“ (dit laatste ziet weer op Christus).

Hoezeer de beide Paracleten der geloovigen dus in deze woorden terecht onderling vergeleken worden en aan elkander verbonden blijken, toch ligt er een rijkdom in den naam van Paracleet, zóó groot, dat hij met deze woorden nog geenszins uitgeput mag heeten.

Dat kan ons blijken niet alleen uit de betekenis van het grieksche woord zelf, doch ook uit die van de verwante begrippen, die we, hetzij in het Oude Testament, hetzij in bewerkingen of vertalingen daarvan, soms ook weer in letterlijke aanwending van het woord „paracleet“ kunnen aantreffen.

Opmerkelijk n.l. is, dat ook in zulke parafrasen of vertalingen van het Oude Testament het woord paracleet letterlijk voorkomt. Als Job in hfdst. 16:2 tot zijn vrienden zegt: „gij zijt moeilijke (bezwarende) vertroosters, dan heeft de LXX (grieksche vertaling van het Oude Testament) daar het woord „paraklētōres“, en Aquila en Theodotion „parakleten“. Hier is het woord vertroosten duidelijke en misschien wel juiste vertaling. vertroosten is: een lijder baat brengen, ook zonder dat de vertrooster in een rechts-procedure zelf verward wordt, b.v. als actief getuige, maar het is niet uitgesloten, dat Job nog iets meer bedoelt. Waarom „troosten“ die vrienden hem zoo heelemaal niet? Omdat ze, in steef van hem te helpen, optreden als zijn aanklagers. Het zijn paracleten, die een zonder register van hem opendoen. Indien paracleten ook kunnen bezwaren (à charge, niet à décharge optredend) — en dit kan, zie onder — dan verwijft Job zijn „assistenten“, dat ze hem helpen aanklagen (LXX: paraklētōres toen kakoon). In elk geval: Jobs vrienden hebben zich ondubbeltzinnig uitgelaten over den voor Job zeker ongunstigen afloop eener procedure, stel, dat God tegen hem ereen zou openen.

Ook Job 16:20 en 33:23 zijn opmerkelijk. Daar is het hebreuwsche woord „melits“ door den Targum weergegeven met „peragleta“, wat een aan de grieksche taal in dit aramaesch geschrift ontleende constante rechtsterm is.

In 16:20 klaagt volgens onze Statenvertaling Job, dat zijn vrienden zijn bespotters zijn. In het hebreuwsch staat, dat ze hem een „melits“ zijn.

Hoe moet men daar mee aan? Het schijnt immers, dat een „spotter“ met een „paracleet“ (trooster, bijstandverleener, voorspreker) niet veel te maken heeft; juist zijn tegendeel schijnt hij te wezen. En met een officieelen aanklager heeft een spotter ook niet te doen; een aanklager maakt ernst van de zaak: een spotter niet. Daar komt nog bij, dat „melits“ ongetwijfeld gunstige betekenissen heeft: in Job 33:23 wordt uitgesproken, dat er redding voor den mensch is, indien er „bij God“ (of: „over hem“, den mensch) een „gezaant“ (bode, engel) is, een „melits“. De Statenvertaling heeft: uitlegger; Van Gelderen: een tolk; Johansson: een voorspreker. In geen geval kan de „melits“ daar een spotter zijn, want hij moet den mensch bekend maken met den weg der vroomheid, met het gevolg nog wel, dat God daarna kan zeggen: ik heb den losprijs gevonden. De melits laat den mensch dus zijn zonde zien, door den rechten plicht hem te verkondigen: het gevolg is: hij wordt weer gezond, van binnen en van buiten. De „melits“ onderwijst derhalve, wekt overtuiging, en doet voorbede, met effect van verlossing-door-losprijs. En — al is zijn onderwijs ook pijnlijk, wijl ontdekkend aan bedreven zonde — toch is hij zóózeer een vriend (zij het ook mede een vriend, die overtuigt van zonde, gerechtigheid en oordeel), dat Van Gelderen, en deze werkelijk niet alleen, denkt aan den Christus, althans aan een instrument van den ongeschapen Engel (Gods Zoon).

De vraag klemmt dus te meer, of het mogelijk is, dat in 16:20 de „melits“ ineens zoo'n óngunstige rol kan spelen. De rol van een spotter.

Nu heeft men getracht, hier een aannemelijke verklaring te vinden. „Melits“ komt van een stam, die „spotten“ beteekent; vandaar: schijnbaar spotten, den indruk wekken van spotternij. Nu is een tolk iemand, die metterdaad wel eens den indruk maakt van een spotter; ook elders wordt (Jes. 28, aangehaald in 1 Cor. 14:21) iemand, die in een „vreemde“ taal spreekt, aangeduid als iemand, die in „belachelijke“ lippen spreekt; een vreemde taal lijkt immers voor iemand, die haar niet verstaat, „koeterwaalsch“; kleine kinderen kunnen hun lachen haast niet houden. Vandaar zou dan de betekenis kunnen zijn: tolk. In Genesis 42:23 spreekt Jozef in Egypte met zijn broeders immers door middel van een „melits“, een tolk?

En nu kunnen we nog weer verder: een tolk is een bemiddelaar. Jes. 43:27 beteekent, volgens de Leidsche Vertaling: uw tolken zijn van Mij afgevalen, en volgens Ridderbos: uw woordvoerders zijn van Mij afgevalen. Laatzgenoemde verstaat onder die woordvoerders heelemaal geen spotters, doch veeleer wettige ambtsdragers: hij noemt hen „tusschenpersonen“: n.l. tusschen den Heere en het volk, zeg maar: paracleten: profeten, priesters, koningen. De leidslieden dus, in Israëls toenmalig hiërarchisch bestaan. König denkt voor wat Job 33:23 betreft, ook aan deze betekenis van „melits“. Welnu, van „tusschenpersoon“ naar „onderhandelaar“ is maar weer één stap: in 2 Kron. 32:31 denkt König (misschien door verwarring met de gezanten van 2 Kon. 20:12) aan „onderhandelaars“; maar Noordzij, Leidsche Vertaling e.a. aan „tolken“, die uit Babel naar Hizkia waren afgezonden met een wetenschappelijk doel: ze kwamen een onderzoek instellen naar een geschied wonderteeken, misschien wel dat van Achaz' zonnenuijzer.

„Melits“ beteekent dus in al die gevallen niet: spotter, doch: tusschenpersoon, bemiddelaar. Daarom is er veel te zeggen voor de o.a. door Johansson voorgelagen vertaling van Job 16

va. 20 (eenigszins andere vocalen): mijn voor-
spreker is mijn vriend. Het wordt dan:

Ook nu heb ik mijn getuige in den hemel, en
mijn getuigenisgever in de hoogte, mijn Voor-
spreker is mijn vriend — naar God schreit mijn
oog — en hij zal een man recht verschaffen te-
gen God, tusschen een mensch en zijn tegenpar-
tijder.

Van Gelderen, die wel in de aanvangswoorden van
deze perikoop aan de oude vertaling vasthoudt, denkt
toch bij het laatste gedeelte van dit citaat ook aan
den rijken christologischen zin, die door de Staten-
vertaling z.i. helaas verzwakt is. Van Gelderen ver-
taalt het slot aldus:

En moog Hij pleiten voor een man 'bij God,
Als Menschenzoon voor zijn naaste, —
en hij is van oordeel, dat hier duidelijk uitkomt, dat
Job een Immanuël begeert, om op te treden als
scheidsmans (cap. 9:33) tusschen God en zich. De
advocaat die voor hem pleiten zal, moet zelf God we-
zen..... Maar deze goddelijke Middelaar moet ook
mensch wezen..... Van Gelderen beluistert in deze
woorden „een roepen om de vleeschwording des
Woords als postulaat van des menschen elende”.
Duidelijk denkt hij hier aan den Paracleet, denzelfde,
die in Art. 26 der Nederl. Geloofsbel. wordt geëerd
met den naam: onze Advocaat (Paracleet).
Johansson denkt in Job 9:33 aan een Rechter, die
met gezag („überlegen”) zijn hand kan leggen zoo-
wel op God als op Job. Recht verschaffen
is de taak van den Paracleet, den voorspreker.

Het is dus wel een wonderlijke ontdekking, dat de
Targum in Job 16:20 en 33:23 het woord Paracleet
rechtstreeks noemt, beter verstaande wat „melits”
hier is dan de vertaling LXX.

Nauw verwant met dit begrip van „melits” is dat
van „Goël” en „Getuige”, ook al weer in het boek
Job.

Om deze woorden te verstaan, moet men geen oogen-
blik vergeten, dat reeds bij 't woord „melits” (pa-
raleet in den Targum) aan de rechtszaal, aan
een rechtsgeding gedacht is. Zooeven wezen
we op den typisch grieksch term peraqleta, die zoo-
maar in een arameesch geschrift als den Targum op-
duikt. Er zijn nog meer van zulke grieksch termen,
die eveneens aan het typische woordenboek van de
rechtspreek omtrent zijn, n.l. „senegorin”
en „qategorin”. Het eerste woord herinnert aan
het grieksch „sunegoros”, pleitbezorger, ad-
vocaat, die verdedigt. Het tweede aan het grieksch
„kategoros”, aanklager; we kennen dit laatste
woord uit Openb. 12:10 (de verklager onzer broe-
deren, de duivel, katégor), en uit Joh. 8:18, Hand.
23:30, 35; 24:8; 25:16, 18; zie ook de veelvuldige
overeenkomstige plaatsen (kategoria, aanklacht, en
kategorin, beschuldigen). Hoe in Midrasj en Targum
de woorden „senegorin” en „qategorin”
bedoeld zijn, laat zich gemakkelijk verstaan, b.v. uit
Rosj Ha-sjana, I, 3 57b, waar op nieuwjaarsdag de
Heilige tot de engelen-van-dienst zegt, dat nu maar
de voorsprekers (advocaten) en aanklagers zich moe-
ten opstellen: het proces begint. Elders
worden Michaël en Samaël onderling onderscheiden
als senegor (voorspreker) en qategor (aan-
klager), dienstdoende bij het gericht. Beiden staan
voor des Heeren „sjechina” (heerlijkheidswoik): de
„voorspreker” wil den rechter gunstig stemmen, en
als de „qategor” (aanklager) dreigt te winnen, dan
legt hij hem het zwijgen op. „Satan” en „Samaël”
zijn namen voor aanklager. Gabriël geldt als voor-
spreker (senegor).

Ook in deze eigenaardige literatuur dus leeft de
gedachte (die we straks nog ontmoeten zullen) dat
een voorspreker ook wel als aan-
klager kan optreden (vgl. wat we in ons
nummer van Pinkster 1947 hebben opgemerkt over
den paradoxalen Paracleet, den H. Geest, die over-
tuigt, het bewijs levert, van zonde, gerechtigheid en
oordeel!). En merkwaardig is het, dat naar rabbijnsch
inzicht het juist God zelf is, die zoowel
als Senegor als ook in qualiteit
van Qategor kan optreden: menschen
kunnen dat niet, verklaart een rabbijn, God wel
(Johansson, 151).

Tegen dezen achtergrond dus is het te meer op-
merkelijk, dat de Targum, bovenbedoeld (Johansson
25) den „Melits” (tolk, voorspreker) uit Job 33, zie
hierboven, een „paracleet” laat zijn door te-
rechtwijzing (qategor). Alles herin-
nert hier aan de rechtszaal, waar het
niet maar erop aankomt, iemand te „troosten”, maar,
desnoods onder scherpe terechtwijzing voor hem zelf,
aan God en aan Satan en engelen en menschen en dus
ook aan hem de waarheid te zeggen. Het
zeggen van de waarheid is vóór alles
onderstelling van het willen-helpen: de bestraffing
kan behooren tot de te verleenen hulp. Ook als
hij bestraft is de Paracleet welgezind; als hij
overtuigt (d.w.z. bewijs levert) van zonde, gerech-
tigheid en oordeel, is hij getrouw aan zijn functie. De
grootte Qategor (Satan) zegt ook wel waarheden (feit-
ten), maar dient de Waarheid niet: hij verdraait ze,
is zelf haar vijand. De getrouwe Paracleet (getuige)
bestraft, die hij verlost. De schoone naam
voor Christus, bekend uit onze zegenbede: „getrouwe
Getuige” (Openb. 1) beteekent nog wel wat meer dan

zoo iets als „Orthodoxe Leeraar”. Hij wil ook zeggen:
Eerlijk Advocaat: Hij helpt u, maar —
denk niet, dat ge het bij Hem gemakkelijk hebt: Hij
heeft een mond, die ook voor zijn volk een
scherpsnijdend zwaard is.

Dat de Paracleet den gerichtshandelvoert,
houdt dan ook in de rabbijnsche literatuur verband
met zijn aanwezigheid bij Gods troon. Indien ooit blijkt,
dat God zijn openbaring opzettelijk heeft ingericht,
alzoó, dat Hij zijn volk aansprak in zijn eigen taal,
dan wel hier. Het „zitten ter rechterhand Gods” is
reeds in deze literatuur (moeten wij
ons nu niet een beetje schamen?) niet maar een aan-
gelegenheid van persoonlijke aantrekking voor
den Heiland-Paracleet doch een voortzetten
van het Proces. Hoe veel te meer moeten
wij dan erkennen: met Golgotha is de Proce-
dure niet afgelopen, o neen: het komt er nu op aan,
den proceshandel hierboven voort te zetten, tegen
den Qategor, Satan, die maar blijft procederen ten
kwade: het recht van Christus moet nu worden bij-
gebracht, om den Qategor te kunnen nederwer-
pen, met kracht.

De rabbijnsche literatuur kent dan ook de figuur
van Metatron, volgens Oldeberg weer een griek-
sche term: Meta Thronon, d.w.z. die den Troon nabij
komt; Jahwe Qatoon, de kleine Jahwe..... zoo is zelfs
gezegd. Knecht des Heeren, maar in groote heerlijk-
heid, zittende ter rechterhand Gods. Verscheidene
functies vereenigt Hij in zijn persoon: leider-op-den-
weg (archeeg), Getuige, Rechter, Aanklager (senegor),
voorbijder (peraqleta) en Priester (Johansson
131/2). Ook „Metatron” treedt op als „melits”
(143), leidend op den rechten weg, en licht van bin-
nen gevend, onderwijzend het hart. Priester in het
heiligdom tevens.

En dus zet dit alles een streep onder de foren-
sische beteekenis van den „Goël” en „Getuige”,
dien Job voor zich begeert.

Goël, wie kent den naam niet, sedert Da Costa
ons volk gepakt heeft met zijn vers: „mijn Goël, mijn
Borg, mijn Zondenvernieler”? Wij allen denken daar-
bij aan Christus, of aan diens prototype. Maar Jo-
hansson wees erop, dat (31) nieuwer onderzoek de
vraag stelde, of niet God zelf de in Job 19:25
bedoelde Goël (Losser) kan zijn. Voor ons, die den
Middelaar als God-en-mensch eeren, en die
geloven, dat tenslotte God zelf ons heeft
losgekocht van God zelf, is dit geen benauwend
probleem meer. God-in-Christus is openbaar, ook als
Goël, Losser. Dus denken wij bij den Goël aan God,
en ook aan Christus, en — want wij zien infra-
laparisch — eerst aan Christus, tegenover Budde
e.a. Goël is dan ook de eene Engel, die opvalt onder
duizend anderen (33:23). Want Goël is identiek met
Jobs „melits”, en ook Hij brengt ons weer in de
sfeer van de gerechtsprocedura, waar-
in Hij aandeel neemt (Spr. 23:11, Ps. 119:154).
Hetzelfde geldt van den „Getuige”, dien Job voor
zich begeert, en weet te bezitten. Hij spreekt van
Hem in 16:19 (zijn getuige is in den hemel).
En het nauwe verband tusschen de in hoofdstuk 16
vs. 19-22 voorkomende uitspraken wetigt de
conclusie, dat „Goël” en „Getuige” en „Melits” de zelf-
de persoon zijn. Dezelfde ook als de Peraqleta, de
Paracleet.

Zoo blijft ons in dit summiere overzicht tenslotte
geen andere taak dan op den voorbidder te wij-
zen, die ook in het Oude Testament een betekenis-
volle rol speelt. De voorbidderfiguur treedt daar her-
haaldelijk op; en ofschoon „voorbidden” ieders taak
is, toch is de vervulling van die taak zoo moeilijk, en
vordert ze zoo veel liefde en geduld, en vergevens-
gezindheid, dat slechts de grooten in het koninkrijk der
hemelen zich als zoodanig bijzonder kunnen onder-
scheid. We lezen dan ook, dat Abraham, de
vader der geloovigen, is voorbidder geweest voor
Abimelech en de zijnen, opdat daar weer kinderen
konden geboren worden (Gen. 20:17), gelijk Izaak
voor Rebekka gelijken zegen afbidt. Hij de man, als
paracleet der vrouw, en gelijk Elia bidt voor terug-
gave van een gestorven kind aan zijn moeder, ter-
wille van het zendingsevangelië. Aan den anderen
kant bewijst Hosea zich op heel andere manier een
paracleet door te bidden om een onvruchtbaren schoot
en om verdroogde borsten (9:14), hetgeen óf een
voorbeeld is, opdat niet in een tijdperk van gees-
telijke verlaten geboren zullen worden, voor wie het
toch maar beter geweest ware, nimmer geboren te
zijn, óf een advocaten-petitie, die den Rechter niet
langer ophouden wil met een interventie, die toch uit-
zichtloos, en ook niet rechtvaardig wezen zou. Abra-
ham bidt voor Sodom, en Mozes voor Egypte; ze doen
dat in qualiteit van „nabi”, profeet. Als „middelaar
des ouden testaments”, bidt Mozes, paracleet, voor Isra-
ël; maar, ook als paracleet bewijst hij zich den min-
dere van den Middelaar des Nieuwen Testaments:
Mozes (Ex. 32) wordt niet verhoord, Christus al-
tijd; Mozes vraagt desnoods uit het boek des le-
vens gedeeld te worden, terwille van de anderen,
Christus kent geen nood-recht, maar alleen het
eewig-geldende; en als Hij uit het boek zich
laat schrappen, dan komt Hij — naar recht — er
toch wel weer in (Ex. 32). Mozes is para-
cleet, pleiter, voor Aäron en Mirjam, als ze hun
schuld beleiden hebben (Num. 12:13);
maar Christus heeft ons verlost, toen wij nog

vijanden waren; God wist trouwens
wel, dat we zondaars waren (art. 26 Geloofsbel.),
toen Hij ons onzen Advocaat toewees. Mozes als pa-
raleet kan slechts bidden als de slang verhoogd
wordt; Christus daarentegen is als Paracleet zelf
verhoogd. Mozes als paracleet bidt, omdat hij toch het
volk niet graag „voor niets” wil hebben „geteeld”
(Num. 11); en hij ontvangt dan het vroolijke bericht,
dat van zijn geest op zeventig anderen iets valt. Chris-
tus daarentegen is van zijn kerk zeker, en zegt: een
anderen Paracleet zal ik u zenden, en ik ben er ze-
ker van, dat die u in alle waarheid zal leiden. En
de wereld zal veroveren door Uw dienst.

Zoo wordt de draad der voorbiddersgedachte heel
het Oude Testament door geregen. We noemen geen
bizonderheden meer: Aäron (Num. 16), Mozes (Dt.
9), ze zijn ook elders voorbidders. Zelfs Job wordt
tenslotte voor zijn eigen „qategorin” tot een voor-
bidder („senegor”). De rollen keeren zich
om, de getuigen à charge worden door Job als para-
cleet à décharge voorgesproken bij God..... Van Eze-
chiël (11:13, 9:8, 22:30, 13:5) lezen we iets der-
gelijks; van Jeremia (14:7), Nehemia (1:5, 6),
David, Salomo, Hizkia (2 Sam. 24:17; 1 Kron. 18;
2 Kron. 30), den Godsmann uit Juda (1 Kon. 13) ook.

En hiermee raken we aan een tweërlei bizonder-
heid:

a) De eerste is, dat men kan worden aan-
gezocht als Paracleet: dit is immers aan
het ambt van „nabi” (profeet) of van „me-
lits” (tusschenpersoon) verbonden? Jerobeam
vraagt om de paraclese (de tusschenkomst-door-
gebed) van den man Gods uit Juda; Saul vraagt
om de paraclese van Samuël, hoewel deze hem publiek
heeft afgestraft (1 Sam. 15); Jesaja treedt als para-
cleet op terwille van Hizkia, die het vraagt (Jes.
36-39); en Jeremia op verzoek van koning Zede-
kia (37:3) of van den generalen staf (42:2).

b) De tweede: dat een paracleet-van-professie
soms de paraclese kan weigeren: tot het ambt van paracleet behoort
ook de kerkelijke tucht of uitsluit-
ting uit de gemeente; en dus een voorbijgaan
met de schalen, die met gebeden, met voorbede, met
paraclese-wierook, zijn gevuld. Zoo weigert Mozes
de tusschenbeide komende paraclese aan Dathan en
Abiram (Num. 16:15); ja hij stelt zelfs zijn eigen
paracleten-energie tegenover de hunne, als of-
fereers van het opus operatum: Jahwe, zie hun
offer-gave niet aan! Is Mozes als para-
cleet daar aan 't staken? Is het een interim, een mo-
ratorium, in zijn paracletschap? In geen der deelen: hij
is paracleet eerst voor de kerk, en pas daarna
voor den individu; wie dus onder de tucht komt,
die wordt van de kerkelijke paraclese
uitgesloten. Hij zij u als een heiden en tolle-
naar. Een paracleet wil voor de ballie den Rechter
niet affronteeren! Synodes — zouden
wij vandaag zeggen — die verklaren, dat iemand niet
waardig is in de kerk als paracleet op te treden, die
moeten hem ook niet „bebroederen”, en óók niet aan
het avondmaal laten komen; opdat zijn wierook met
de hunne zich niet plenge in de paracleseschaal, die
voor God komt.

Daarom wordt het paracletschap ook zelf tot een
criterium, een merkteeken, van iemands
ambtelijk gezag. Niet de bewering, dat
hij paracleet is, doch de bevestiging van die
bewering is het bewijs, dat God een voorbidder-para-
cleet op de rol heeft ingeschreven als bij het Hof be-
kend Advocaat. Tenslotte is een Hof geen Speelplaats.
Jeremia (27:18) daagt dan ook de valsche pro-
feten uit: als zij wettig tot het paracletschap ge-
roepen zijn, „melits” bij de gratie Gods, nu, laat
ze dan eens iets bidden, b.v. dat de
tempel en zijn gereedschap in wezen blijven
mogen! Jeremia heeft gezegd: ze gaan eraan; en
ze hebben hem deswege als psychopaat, en verrader,
en zoo, gescholden en uitgeworpen. Maar Jeremia
durft een nieuwen Karmelstrijd wel aan: zijn para-
cleetschap wordt bevestigd uit de feiten; ik
ben wel een voorbidder (paracleet), maar ik gooi
niet mijn kop tegen den Muur van Gods Recht aan;
ik heb niet aangedrongen (als paracleet) meer dan
een herder betaamt..... Paracleten zeuren niet om
verandering van Gods Raad, maar dienen
hem (d.w.z. dien Raad), door aan hun vóórbede gren-
zen te stellen, daar waar Jahwe zegt: bid niet
meer voor dit volk ten goede (Jere-
mia, herhaaldelijk).

Zoo kan de ware paraclese waarachtig en beproefd
blijken uit de (ook door den paracleet
opgeroepen) OORDEELLEN; en de valsche kan
valsche blijken uit een: we hebben toch zoo'n vrede,
U alleen, U loven wij; ledig, als er geen ar-
gumenten uit de Schrift komen ten
beveijze, dat de werken goed waren!

Ja, krachtens zoo volkomen overtuiging zal de waar-
achtige paracleet, die van den Vader zich GEZON-
DEN weet, zich tenslotte voor den Vader-Rechter
dieper buigen, dan hij zich voor de individuen
van de kerk medelijdend interesseert, dat bij Amos
(hfdst. 7) de paraclese zich eenmaal kon afspelen in
een stillen ommeegang tusschen Jahwe en den pro-
feet: een sprinkhanenplaag, die nog niet er was,
en een vuur dat nog niet gebrand had, maar die
een allezijs passende bezoeking zouden geweest
zijn voor een schuldig volk, ze blijven uit op de

voorbede
dogmatie
zijn —
over de
futuribili-
tets, dat
was a r
haar es
Want es
vermag

Ik be-
ze heb-
waaron-
Pinkster
ziel, en
den van
Wat heb-

Ik an-
is nie-
heeft G
zorgd,
gij, en
kende:
wel, dan
ders sp-
lang. P
miss-
de ripin-
is het f-
niet mo-
getuigd-
teeren i

Maar
de stof
bevrijd-
eigene
ANDEF-
lijk, dan
toen H
niet rij-
n.l. al
toen H
ANDEF-
gen!
vocatien
het opg-
dán is
n a d e
ten zeg-
zijn, ée-
WAS h
weg, m
die ga-
onder t
dan ons
uiting h
weten t
melvaan
op aard
geen
Als een
en de g
maar s
beste
voort-
een AL
„de” ad
Neen. —

Wij k-
gere co-
werken
1. He-
waarhe-
is de
blik van
eigene
werk d
twee, —

2. CH-
staande
heeren.
Christu
melits-
genen,
den ap-
staan
en enge-
Welnu,
Geest

hun M-
die ap-
nier in
en hun
hun he-
vrügen:

3. De
autorite-
dan des
tafel d
Dus is
goel en
maakt
den ni-
lost, w
preek,
in de b
lits? E

ouwen
Geloofsbel.),
zoos als pa-
g verhoogd
neest zelf
hij toch het
en „geteeld“
lijke bericht,
valt. Chris-
en zegt: een
ben er zé-
leiden. En

edachte heel
noemen geen
Mozes (Dt.
Job wordt
t een voor-
ren zich
ob als para-
Van Eze-
iets dar-
(1:5, 6),
1 Kron. 18;
on, 13) ook
el bijzonder-

den aan-
ners aan
van „me-
Jerobeam
komst-door-
vraagt
hem publiek
dt als para-
ragt (Jes.
oning Zede-
2:2).

an-professie
ligeren:
behoort
uitslui-
rbijgaan
orbede, met
ert Mozes
Dathan en
zijn eigen
anne, als of-
ie hun
es als para-
ne, een mo-
n deele: hij
daarna
ucht komt,
raciese
en en tolle-
Rechter
s — zouden
iemand niet
treden, die
ok niet aan
vierook met
eschaal, die

zelf tot een
n iemands
ring, dat
n g van die
bidder-para-
het Hof be-
Speelplaats.
che pro-
schap ge-
s, nu, laat
b.v. dat de
blijven
a eraan; en
n verrader,
ar Jeremia
zijn para-
iten; ik
ar ik gooi
Recht aan;
meer dan
en niet om
r dienen
bede gren-
d niet
de (Jere-

en beproefd
acleet
alsche kán
zo'n vrede,
een ar-
men ten
al de waar-
h GEZON-
der-Rechter
viduen
bij Amos
afspelen in
den pro-
et er was,
l, maar die
n geweest
n it op de

voorbete, de paracese, van den „nabi“ Amos. Zou de dogmatiek willen — maar het zal er wel te laat voor zijn — dan kon ze hier een hoofdstuk gaan schrijven over de „paraclesis de futuro conditionato, sive de futuribili“, d.w.z. over de tusschenkomst aangaande iets, dat niet kwam, doch slechts op zekere voor- waarden zou gekomen zijn. De voorwaarde van haar eigen afwezigheid misschien? Ja, ook dat! Want een krachtige paracese van den rechtvaardige vermag veel.....

Ik ben er zeker van, dat er lezers zullen zijn — als ze het nog volgehouden hebben, — die zich afvragen: waarom toch dit allemaal, en dat nog wel in een Pinksterartikel? Is Pinkster niet een feest van de ziel, en van het intieme, en van geloofs zekerheid van den van de wereld en de massa afgezonderden mensch? Wat hebben we met al die geleerde begrippen noodig?

Ik antwoord hun: neen, zeker niet. Pinkster is niet een zaak van de ziel. De ZIELEN, wel, daar heeft God alle eeuwen door al voor ge- zorgd, ook onder het Oude Verbond; anders waar- gj, en was ik, hier niet geweest. Als Pinkster betee- kende: de „Melits“ komt in de harten, de Geest, wel, dan zeggen we — gelijk Ridderbos eens tot Aal- ders sprak: dat was geen nieuws. Dat was er al lang. Pinkster is een feest van de kerk, en van de missie, en van de wereldoverwinning, en van de rijping van den tijd; en pas in dat raam is het feest ook voor de ziel. En een ziel, die het zóó niet mooi meer vindt, die moet eens flink worden af- getuigd. Ze wil 't brood, dat God haar geeft, niet accep- teeren in de verpakking, die Hij ervoor bedacht heeft.

Maar afgezien daarvan, wilt ge wel gelooven, dat de stof van dit artikel voor zijn eigen schrijver een bevrijding was? Laat ons maar eerlijk zijn: we wisten e i g e n l i j k geen raad met Christus' woord: een ANDEREN PARACLEET. Want we dachten eigen- lijk, dat HIJZELF pas paracleet is GAAN WORDEN toen Hij in den hemel voer. Maar dan konden wij dit niet rijmen met de boodschap van Hem zelf, dat Hij n.l. al paracleet WAS en reeds lang GEWEEST was, toen Hij deze woorden sprak; en dat dus nu een ANDERE Paracleet Hem hier beneden zou vervan- gen! In dien Christus' paracleetchap, zijn ad- vocatenwerk pas in den hemel begint, en indien het opgaat in het pleiten voor den troon des Vaders, dán is het inderdaad pas begonnen te functioneeren na de hemelvaart. Maar dán had Hij moeten zeggen: van nu aan zullen er Paracleten voor u zijn, één boven, en één beneden. Doch Hij zegt: Ik WAS het voor u tot op dezen dag; en nu ga Ik wel weg, maar een andere Paracleet komt in mijn plaats, die gaat voortzette n, wat Ik hier heb gedaan onder u. VOORTZETTEN. Dat is wat anders dan ons tot nu toe gevolgd denkschema volledig tot uiting bracht. Zoolang we alleen maar dit ééne weten te zeggen: Christus pleit in den hemel (na he- melvaart) en de Geest geeft ons vertrouwen daarin op aarde, zóólang is eigenlijk voor ons besef de Geest geen VOORTZETTER van Christus' werk op aarde. Als een advocaat pleit voor een gevangene in de cel, en de gevangenis-dominee zegt dien gevangene: wees maar stil, bij hem is de zaak in goede handen, wel, beste menschen, z e t d i e d o m i n e e d a n v o o r t, wat de advocaat begonnen is? Is de dominee een ANDERE advocaat dan „de“ advocaat? Zendt „de“ advocaat den dominee als zijn plaatsvervanger? Neen. —

Wij behoeven niets te verlies en van onze vroe- gere constructie; maar we mogen ze b r e e d e r u i t- werken. Dat is alles. En dat is veel.

1. Het is allereerst dit: Christus is de weg, de waarheid en het leven, en de Geest is het nu ook. Hij is de „Melits“, de Geest ook. We mogen geen oog- en- blik voet geven aan de gedachte, alsof de Zoon toch e i g e n l i j k wat m e e r is dan de Geest, in het werk der verlossing. Ze werken wel anders, deze twee, — maar, — er is geen rangverschil.

2. Christus spreekt tot de apostelen, als tot de aan- staande kerkvergaders, en zendingen, en predik- heeren. De „Melits“ leidt in de waarheid; dat deed Christus, dat deed en doet voortaan ook de Geest. De melits-geel-negor, paracleet is een MOND voor de- genen, die voor het gericht moeten komen. Dat zal den apostelen overkomen, binnen enkele weken; ze staan voor overheden en koningen en keizers straks, en engelen en duivelen zien toe, ook de hemel luistert. Welnu, zij zullen het niet zijn die spreken, maar de Geest Gods, die in hen spreekt. Hij is hun Melits, hun Mond, en bedoeft het best met hen. En hen — die apostelen in hun qualiteit — alzo en op alle ma- nier in al de waarheid leidende, en hen onderwijzende, en hun te binnen brengende wat de eerste „Melits“ hun heeft gesproken, zal de Geest de gangen der pas vrijgemaakte kerk recht leiden..... is 't niet prachtig?

3. De paracleet als ten Hove ingeschreven en ge- autoriseerd Advocaat of Getuige heeft God liever dan de menschen, houdt voor de rechtbank de eerste tafel der wet niet voor de tweede, noch omgekeerd. Dus is de ten Hove geautoriseerde Paracleet-melits- goel erop gesteld, dat Hij, in of buiten de cel, dat maakt geen verschil, ons de waarheid zegt: we wor- den niet door handigheden, maar door recht ver- lost. Wanneer is de Heilige Geest Paracleet? Na de preek, in de binnenkamer? Ja, ja, ja; maar eerst in de kerkvergadering. Wanneer is Hij Me- lits? Peraqleta? Als Hij een oude zuster troost, die

RUTH EN HAAR FILMMASKER.

Het is een goede eisch, dat er o n d e r s c h e i- d e n l i j k geprekeet wordt. Wie preekt, moet de gave der discretie hebben. Niet alleen de mannen van ar- tikel acht, maar ook de jongelingen naar artikel vier der Kerkenorde moeten daarop zorgvuldig geëxami- neerd worden. Deze eisch behoort echter vandaag ook te worden uitgebreid tot de heeren van de film: de schrijvers van het filmscenario, de mannen van de filmregie en de filmoperators. Er moet niet slechts onderscheidenlijk g e p r e e k t, er moet ook onder- scheidenlijk gefilmd worden.

We zagen van het laatste onlangs een zeer fijne proeve.

Schrik niet: wij voor ons zijn niet in de bioscoop geweest.

Maar The Times Weekly Edition van 24 Maart bracht een kleine beeldreportage uit de studio van G. W. H. Productions in Elstree, waar een rolprent vervaardigd wordt over Ruth. Ja, Ruth de Moabitische. Het belooft wat te worden. Want Ruth opent de rij. Er gaat een heele serie van biblisch stories volgen. Maar Ruth gaat voorop. En de heele reeks zal in Kerken en Scholen vertoond worden. Dat worden dus, om met wijlen Bastingius te spreken „sichtbaerlijke predikaties“.

Van de opname van Ruth geeft T h e T I M E S een drietal foto's. Eén er van toont U Naomi, Orpa en Ruth op den weg naar Bethlehem. De ondeugd in het midden. Naomi en Ruth in een stemmig donker gewaad, Orpa in het wit.

We vinden dat nu een bekwaame proeve van discretie. Zulk een fingevoelde onderscheiding der kleuren! Want we houden — eerlijk gezegd — niet van Orpa. En we houden ook niet van meisjes in 't wit.

Wij kennen bij ons in de kerk de Orpa's er direct uit. Die zijn altijd in het wit. En de Ruth's altijd in het zwart. In elk geval in een gedekt kleurtje. En de Naomi's vanzelf. En het is natuurlijk de bedoeling van de biblische film, de zichtbaerlijke predicatie, den menschen, die deze discretie tusschen Moab en Israël, de gave van de onderscheiding der kleuren der wer-eld en der Kerk kwijt zijn, deze gave weer bij te brengen. Daarom wordt er onderscheidenlijk gefilmd. Wit — zwart, Orpa wit, Ruth zwart. Dat heeft die regisseur heel goed begrepen. En als de film er in gaat, dan trekken de meisjes dat witte floddergoed uit. Orpa zal Orpa niet meer zoo vaak tegenkomen.

Eén tweede foto toont U Naomi. Zoolaks gezegd, stemmig gekleed. Toch — het viel ons tegen — een beetje ijdel. Ze heeft — foei! — een spiegel in de

't zoo te kwaad had, en nu de ouderlingen roepen kan, omdat ze er weer boven op is? Ja, ja, ja; maar eerst als Hij in de kerk, én thuis, ons samen en in- dividueel hard bestraft. Een goeie ellen- depreek is OOK paracese.

4. Wat is het eigenlijke Paracese-werk? Alleen maar vrijspreken? Of vertrouwen wekken in onzen Getrouwen Advocaat? Ja, zeker. Maar omdat die Eerste Melits-Paracleet van ons ook GOD is, en de Tweede Melits-Paracleet eveneens God is, daarom treden ze beiden, ieder op eigen wijs, ook op als onze „Qategor“, onze Paracleet-die-precies-onze-zondenlijst -leest, en geen regel overslaat. En omdat Melits-Para- cleet I en II de KERK zoo ontzaglijk liefhebben, daar- om t u c h t i g e n z i j o o k. Ga weg, achter Mij, Satan! — daar is onze Paracleet I. Val dood aan Mijn voeten, Ananias, en Saffira, gij ook, daar is onze Paracleet II. Wat zijn we toch beperkt in onzen blik, als we dat niet zien. Tucht is paracese in grooten stijl, het is de ambtelijke diensthandhaving van den meerdere van Mozes, die tot God zegt: gedenk hun offers niet, het zijn Dathan en Abiram: gedenk hun gebeden niet, en geef hún om der wille van Uw werk on- vruchtbare schooten en droge borsten, en laat hun niet gezegd worden: wees gegroet, als we eerst hun hebben gezegd: blijf af van de vrucht van onzen schoot, want dát is in Christus geheiligd zaad, doop het niet, gij addressengebroedsel. Hier is meer dan Jeremia (18 vs. 21—23). Ook onze Sunegoros (verdediger, toege- voegd verdediger) kan onze Kategoros, aanklager worden, n.l. de aanklager van de hypocrieten, en de zonden-lezer van de uitverkorenen. Want dat is zijn genade over ons: zijn Paracese, ONS ten goede. Want de „Verklager der broederen“, die „duivel“ heet, de Kategoros van professie, dié leest onze zondenregis- ters altijd verkeerd, en met vals accent.

5. Als in 't algemeen een melits-paracleet-goel een proces helpt ten einde voeren, een r e c h t s g e- d i n g, wel, geldt dit dan a l l e e n v a n P a r a c l e e t I, die in den hemel zijn bloed inbrengt en voor ons bidt? Neen, het geldt ook van Paracleet II. Hij bidt IN ons, en bidt daarin VOOR ons. Hij voert ook zijner- zijds een pleidooi ons ten goede. Hooren we Christus' pleidooi niet? Neen. Maar het zij n e o o k n i e t. Hij bidt voor en in ons met zuchtigen die o n u i t s p r e k e l i j k z i j n. Niet maar de troost, dien wij voelen, is zijn Paracese; alle Pa- racese, ook van den Geest, gaat ver onze bevattin-

hand. Maar tot onze geruststelling lezen we, dat het slechts in de kleedkamer was. Op de eigenlijke film kom je er niets van te zien. Van dien spiegel. Een ernstiger bezwaar lijkt ons, dat ze er nog zoo jeugdig uit ziet. Zóó jeugdig, dat het ons niet verwonderen zou, of ze reed op een goeden dag nog naar het stad- huis in een tweepersoonscoupéje. Met bloemen. En in het wit. Maar ook dit bezwaar kwam weg te vallen. Toen we n.l. de derde foto zagen.

Want die derde foto laat U een heer zien, die de spelenden van een Proscopon voorziet. We lezen dat woord, toen we ons onlangs in „De Reformatie“ verdiepten. Bij K. S. En vroegen aan een vriend wat dat vreemde woord beduidde. En hoorden, dat het zooveel als een m a s k e r wezen kon. Dat hoeft niet, maar het kún. Welnu, die heer kon Naomi wel een ietwat bedagder uiterlijk geven. Zoolaks hij ook aan Ruth een filmgezicht gaf. De wenkbrauwen af. Als bij meisjes in 't wit. En hij brengt eenige correcties aan aan Ruth's lippen. Legt er met een enorme stift de laatste menie op. Dan is het masker klaar. En kan de operateur gaan draaien.

We gelooven, dat wordt metterdaad een gemasker- de Ruth, in wie de kenner der Schrift de ware Ruth niet herkennen, en een film, waarin hij de boodschap van het boek Ruth niet hooren zal.

Die b o o d s c h a p is niet te verfilmen.

Dat Woord Gods is alleen maar te prediken.

Het geloof is uit het gehoor.

En daarom houden we ons maar graag aan het leer- middel, dat voor bijna vier eeuwen uit Heidelberg kwam. Niet uit een studio, maar uit een studeerka- mer. Aan den Catechismus, of de Onderwijzing in de Christelijke Leer, die in de Nederlandsche Gerefor- meerde Kerken en Scholen geleerd wordt. En liever dan dat onze jongens en meisjes de namen van de verschietende filmsterren kennen is het ons, als ze de gedachtenis bewaren aan de twee Confessoren van Heidelberg: Zacharias Ursinus en Caspar Olevianus.

Die Catechismus brengt hun de gave der discretie. Zelfs Bolland wist dat.

Intusschen zijn we, om eerlijk te zijn, van meening, dat er tusschen die studio in Elstree en sommige kan- sels slechts één stap is. Er wordt ook op kansels wel gefilmd. Biblisch stories. Biblische vertelseltjes. Ook in den stijl van Elstree. Orpa wit en Ruth zwart. Zoo wordt Orpa zwart gemaakt. En we zijn bang, dat er op sommige studeerkamers ook nog wel eens gewerkt wordt met m a k e - u p. Dat een oude preek nog wel eens van een jong proscopon wordt voorzien. Of erger nog. En dat hier en daar een dominee nog wel eens de lippen bijwerkt met lippenstift. Kleur naar keus.

We hopen, dat onze jonge menschen aan deze nieu- we „boeken der leeken“ geen behoefte hebben. Omdat ze 's Zondags door de levende-verkondiging-des- Woords verzadigd worden! D. E. C.

te boven, en te buiten. De betrokkene, wel, wat be- gript die van al de verhandelingen van rechter en advocaat en officier? Waarachtig, als hij maar de vrijspraak hoort, hij is verlost. Als 't anders was, dan was 't niet best met onze kleine hummeltjes en stum- pertjes, en, met verlof, met u en mij ook niet. De Paracleet II voert met God een eenzijdigen handel, die alleen in 't geloof door ons wordt „bevonden“ ge- trouw te zijn.

6. Een andere Paracleet-Melits, dat zegt de Christus in den o v e r g a n g d e r t i j d e n. Hij haalt het ambt-van-melits uit de hiërarchie vandaan; en ook jongens en meisjes en dienstpersioneel kunnen er in betrokken zijn. Geen profeten- en priesterstand is er voor noodig, dat wij een advocaat zouden hebben. En een aristocraten-tournooi als van Gabriël-Sammaël wordt ook niet meer voor ons en over ons hoofd heen gevoerd. Wij zelf hebben het wel boven ons hoofd (Christus), maar ook in ons hart, (de Geest), en door Hem in ons huis, onze kerk, onze catechisatie.

En zóó zijn wij nu bevrijd. We hebben twee Para- cleten. We hadden er twee. En we zullen er twee houden.

De procedure is nog bezig, de pleidooien zijn en worden gehouden. En als i k z o n d a g m o r g e n in de kerk ben, dan is mijn Paracleet II weer voor mij uitgetreden: voorspreker en aanspreker en inspreker en toespreker. Boven alles: Spreker namens God, Spreker, die alles neemt uit Christus. Paracleet II neemt alles uit Paracleet I: Gods Hof der hoven kent geen dubbel recht. Noch ook een dubbel evangelie. Mijn zaak loopt voor den Hoogen Raad: het is tevens de zaak van mijn kerk. En dus van Gods verbonds- volk. En dus van zijn verbond in de eenheid van zijn geschiedenis en zijn substantie, van wet en evangelie.

En de eenheid van wet en evangelie is dus eenheid van verbondssubstantie, en dus van onderwijs, en van rechtsbedeeling. Vandaar de eenheid onzer Paracle- ten in hun arbeid. De Paracleet, dat is nu: onze Men- tor, onze Zaakbezorger; dat is: degene, die eenzelfde taak op zich neemt voor de v o l w a s s e n e n, als welke in de grieksche wereld de Paedagoog voor zijn rekening nam tegenover de onmondige kinderen. Hij is de Voogd van de mondig gewordenen, van de kerkelijk-volwassenen, want och, in de zaken die bij God te doen zijn, voelen ze zich als kinderen zoo klein. Hij is hun Toegevoegde Bijstand in „de dingen die bij God te doen zijn“.

K. S.